

Allemansrätten

Picking berries in Sweden 🇸🇪 🇬🇧 🇷🇺 🇩🇪 🇵🇱 🇨🇪 🇩🇰 🇳🇱

	Bärplockare i Sverige	4
	Picking berries in Sweden	6
	Сбор ягод в Швеции	8
	Zbieranie owoców leśnych w Szwecji	10
	Ogošana Zviedrijā	12
	Marjakorjajad Rootsis	14
	Uogų rinkimas Švedijoje	16
	ผู้เก็บผลเบอร์รี่ในสวีเดน	18

Bärplockare i Sverige

Välkommen i den svenska naturen!

I Sverige är det tillåtet för alla att vistas i skog och mark och plocka vilda bär som blåbär, lingon och hjortron. Vi kallar det allemansrätten. Den betyder också att vi måste vara försiktiga och inte störa den bofasta befolkningen, andra som utövar uteliv eller djur. Vi får inte heller skada naturen eller något som andra äger. Vi kan sammanfatta det med att inte störa, inte förstöra.

Som bärplockare i Sverige har du stor nytta av att känna till några viktiga regler:

Boendes rätt att vara ostörd

För att inte störa de som bor i området är det inte tillåtet att vara eller passera alldeles nära gårdar och boningshus. Inte heller får man passera över plantskog, åkrar eller annan mark med grödor.

Bär i naturen

Du får plocka vilda bär som lingon, blåbär och hjortron. Självklar är det förbjudet att ta bär, frukt, grönsaker och liknande i trädgårdar eller odlingar. Det är heller inte tillåtet att hugga ner träd eller buskar, bryta grenar, ta näver eller på annat sätt skada träd.

Tält och husvagn

Du får tälta i naturen någon natt med enstaka tält. Tänk på att hålla avstånd till boningshus. För att tälta längre tid på samma

plats krävs markägarens tillåtelse. Det är inte tillåtet att campa på iordningställda badstränder, i parker och annan naturmark nära tät bebyggelse. Markägarens tillstånd krävs för att ställa upp husvagn.

Du får inte köra in på väg med förbudsskylt mot motortrafik. P-platser och rastplatser vid allmän väg är till för rast och vila, inte för övernattnig. Ofta är det förbjudet att stå över natten på vägarnas rastplatser. För övernattnig finns många campingplatser i Sverige med rimliga priser.

Inte tillåtet köra i terrängen

Det är inte tillåtet att köra med motorfordon i terrängen. Som terräng räknas all naturmark utanför väg. Man får alltså inte ställa upp sin bil eller husvagn på till exempel en strand, äng eller naturmark. Det är endast tillåtet att tillfälligt stanna i omedelbar anslutning till vägen, där man inte skadar marken eller är en fara för trafiken.

Ta hand om skräpet

Att skräpa ner utomhus är inte tillåtet. Den som skräpar ner eller lämnar kvar skräp i naturen kan dömas till böter eller fängelse. Sopor och skräp kan lämnas i sopkärl vid vägarnas rastplatser.

Vanligt med eldningsförbud på sommaren

Som bränsle till en liten lägereld får man ta

pinnar och kottar på marken. Men det är vanligt med eldningsförbud under sommaren. Då är all öppen eld förbjuden, även i iordningställda eldstäder. Släng aldrig cigarettfimpar i skogen! Det är förbjudet och orsakar många skogsbränder. Elda inte direkt på berghällar – de spricker sönder. Den som bryter mot eldningsförbud eller är ovarsam med eld kan dömas till böter. Lämna inte spår efter elden i form av eldstad eller liknande. Turistbyrån kan ge besked om eldningsförbud.

Organiserad bärplockning

Arrangörer av organiserad bärplockning har ett stort ansvar och det bästa är att arrangören pratar med markägaren i förväg.

Att plocka bär är tillåtet enligt allemansrätten, även i stor skala och för försäljning. Men det får inte innebära orimliga problem för markägaren.

Arrangörer – prata med markägaren!

För att inga problem ska uppstå är det väldigt värdefullt att arrangören pratar med markägaren, länsstyrelsen och kommunen innan verksamheten startar.

Det finns stora krav på den som arrangerar organiserade aktiviteter på annans mark.

- Skaffa nödvändiga kunskaper
- Välj lämplig plats
- Genomför skydds- och försiktighetsåtgärder
- Informera deltagarna om allemansrätten

Mer information

www.naturvardsverket.se/allemansratten

Picking berries in Sweden

Welcome to the Swedish countryside!

In Sweden everyone is free to spend time in the forest and fields and to pick wild berries such as blueberries, lingonberries and cloudberries. We call this the right of public access. But this freedom requires that we be careful to not disturb local residents, others engaged in outdoor activities or animals. Nor may we damage nature or property owned by others. We can sum this up with the phrase "Don't disturb – don't destroy".

As a berry-picker in Sweden you will find it very useful to know some important rules:

Residents have a right to privacy

So that those who live in the area are not disturbed, it is not permitted to linger or pass too near farms and dwellings. Nor may you go across replanted forests, fields or other land on which crops are growing.

Berries in nature

You may pick wild berries such as lingonberries, blueberries and cloudberries. It is, of course, forbidden to take berries, fruit, vegetables and such from gardens or cropland. It is also forbidden to cut down trees or bushes, break off branches, remove bark or damage trees in any other way.

Tents and caravans

You may pitch a single tent for a night or two in the countryside. Remember to main-

tain a sufficient distance from dwellings. To stay for a longer period in the same place, you need to get the landowner's permission. It is not permitted to camp along bathing beaches, in parks or on other natural areas close to populated areas. The landowner's permission is required to set up a caravan.

You may not drive onto a road that is posted with a sign forbidding motorised vehicles. Parking places and lay-bys along public roads are for resting, not for staying overnight. Overnight stays are often forbidden in road lay-bys. There are many campgrounds in Sweden where you can spend the night at reasonable rates.

Off-road driving prohibited

You are not allowed to operate motor vehicles off road. This prohibition includes all natural terrain outside of roadways. Accordingly, you may not park your car or caravan on a beach, meadow or natural area, for example. It is only permitted to stop temporarily right alongside a road in a way that will not damage the ground or endanger traffic.

Properly dispose of rubbish

Littering outdoors is forbidden. Anyone who litters or leaves rubbish in the countryside can be subject to fines or imprisonment. Refuse and rubbish can be deposited in dustbins at roadside rest areas.

Fire bans common during summer

As fuel for a small campfire, you may pick up twigs and cones from the ground. But fire bans are common during the summer. Then all open fires are forbidden, even in established fireplaces. Never toss cigarette butts in the forest! It is forbidden and the cause of many forest fires. Do not build a fire directly on rocks – they can break apart. Those who violate fire bans or are careless with fire can be subject to fines. Do not leave traces of a fire in the form of a fireplace or such. The tourist office can provide information about fire bans.

Organised berry-picking

Those who arrange organised berry-picking bear a great deal of responsibility, and it is best if the organiser talks with the landowner in advance.

Picking berries is permitted under the right of public access, including picking on a large

scale and for sale. But this should not cause unreasonable problems for the landowner.

Talk with the landowner, organisers!

To avoid problems, it is very worthwhile for the organiser to talk with the landowner, municipality and county board before the activities begin.

Those who organise activities on another's land bear a great deal of responsibility.

- Obtain the necessary proficiency
- Choose a suitable location
- Implement measures for security and prudence
- Inform participants about the right of public access

More information

www.naturvardsverket.se/allemansratten

Сбор ягод в Швеции

Вас встречает природа Швеции!

Здесь всем разрешается находиться в лесу и на земле и собирать дикie ягоды, например, чернику, бруснику и морошку. У нас это называется "всеобщим правом". Это также означает, что мы должны вести себя аккуратно и не беспокоить жителей домов, тех, кто живёт на природе, и зверей. Нельзя наносить вред природе или чужой собственности. Можно быть частью природы, но нельзя её нарушать и разрушать.

Сборщикам ягод в Швеции важно знать несколько основных правил:

Жителей нельзя беспокоить

Чтобы не беспокоить жителей, не разрешается подходить слишком близко к подворьям и домам. Также не разрешается проходить через засаженные растениями участки, пахотные поля или другую землю с посевами.

Ягоды на природе

Вы можете собирать дикie ягоды, например, чернику, бруснику и морошку. Естественным образом, запрещается брать ягоды, зелень и другие плоды, растущие в садах или на возделываемой земле. Также запрещается срубать деревья или кусты, ломать ветки, срывать бересту или иным образом вредить деревьям.

Палатки и жилые прицепы

На природе разрешается разбивать отдельные палатки на несколько ночей. Нужно позаботиться о том, чтобы между палаткой и жилыми домами было достаточное расстояние. Для того, чтобы разбить палатку на длительное время на одном и том же месте, требуется разрешение землевладельца. Не разрешается разбивать палатки на оборудованных пляжах, в парках и на другой земле, что находится рядом с густо заселёнными местами. Для того чтобы поставить жилой прицеп, требуется разрешение землевладельца.

Нельзя въезжать на те дороги, на которых стоит знак о том, что автомобильное движение запрещено. Парковки и места отдыха, расположенные вдоль обычных дорог, предназначены для отдыха, а не для ночёвки. Часто запрещается останавливаться на ночёвку на придорожных местах отдыха. Для ночёвки в Швеции имеется большое количество кемпингов за умеренную цену.

Запрет на проезд по природной местности

По природной местности запрещается ездить на моторизованных средствах передвижения. Природной местностью считается вся природа, что расположена вне дороги. Например, нельзя поставить свой автомобиль или жилой прицеп на берегу, на поле или

на природе. Разрешается только время от времени останавливаться в непосредственной близости от дороги, где не наносится вред земле и нет опасности для движения.

Уборка мусора

Сорить вне дома запрещается. За разбрасывание мусора или оставление мусора на природе могут присуждаться штраф или тюремное заключение. Мусор и отбросы можно оставлять в мусорных баках, что расположены на придорожных местах отдыха.

Частые запреты на разведение костров летом

В качестве дров для небольшого костра у палатки можно собирать с земли мелкие ветки и шишки, но летом на разведение костров зачастую накладывается запрет. В таких случаях разводить открытый огонь запрещается даже на оборудованных кострищах. Никогда не бросайте в лесу окурки! Это запрещено и зачастую приводит к лесным пожарам. Не разводите костры прямо на скалах, они от этого трескаются. Нарушение запрета на разведение костров или неосторожное обращение с огнём наказуемо штрафом. Не оставляйте следов костра в виде кострища и тому подобного. Туристическое бюро даёт справки о запрете на разведение костров.

Организованный сбор ягод
Организаторы сбора ягод несут большую ответственность, и им следует заранее поговорить с землевладельцами.

Сбор ягод разрешён «всеобщим правом» даже в больших количествах и на продажу. Однако это не должно приносить чрезмерных неудобств землевладельцам.

Устроителям следует поговорить с землевладельцами!

Во избежание проблем, устроителям настоятельно рекомендуется поговорить с землевладельцами, местными и региональными властями до начала сбора.

На устроителей организованных мероприятий на чужой земле накладываются многочисленные требования:

- приобрести необходимые знания
- выбрать подходящее место
- провести защитные меры и меры предосторожности
- проинформировать участников о «всеобщем праве».

Дальнейшую информацию можно получить по адресу www.naturvardsverket.se/allemansratten

Zbieranie owoców leśnych w Szwecji

Witamy w pięknej Szwecji słynącej z nieskażonej przyrody!

W Szwecji jest swobodny dostęp do lasów i terenów przyrodniczych, wolno także wszędzie zbierać owoce leśne, takie jak czarne jagody, borówki i maliny moroszki. Nazywamy to prawem powszechnego dostępu. Należy jednak postępować rozważnie, aby nasza obecność nie zakłócała spokoju lokalnych mieszkańców, innych turystów oraz dzikich zwierząt. Nie wolno też niszczyć przyrody ani mienia innych osób. Można podsumować to jako zasadę: „nie zakłócaj i nie niszczy”.

Jeśli chcesz zbierać w Szwecji leśne owoce powinieneś zapoznać się z kilkoma ważnymi zasadami:

Mieszkańcy mają prawo do spokoju

Aby nie przeszkadzać lokalnym mieszkańcom nie wolno przechodzić ani przebywać w bliskości budynków mieszkalnych i gospodarczych. Nie jest również dozwolone przechodzenie przez plantacje leśne, pola i ogólnie tereny pod uprawy.

Owoce leśne

Można zbierać owoce leśne, takie jak: czarne jagody, borówki i maliny moroszki. Naturalnie zabronione jest zbieranie owoców leśnych, owoców, warzyw itp. rosnących w ogrodach lub ogólnie pochodzących z upraw. Nie wolno też ścinać drzew ani krzewów, łamać gałęzi, zrywać kory, czy też w inny sposób uszkadzać drzew.

Namioty i przyczepy kempingowe

Można rozbić namiot w dowolnym miejscu na łonie przyrody na jedną noc. Należy pamiętać o zachowaniu odpowiedniej odległości od budynków mieszkalnych. Do dłuższego biwakowania w tym samym miejscu niezbędna jest zgoda właściciela gruntów. Nie jest dozwolone biwakowanie na uporządkowanych plażach, w parkach ani na terenach przyrodniczych położonych w pobliżu terenów zabudowanych. Do postawienia przyczepy kempingowej wymagana jest zgoda właściciela gruntów.

Nie wolno wjeżdżać pojazdami na drogi oznakowane zakazem wjazdu pojazdów motorowych. Parkingi i miejsca wypoczynkowe przy publicznych drogach przeznaczone są do odpoczynku, a nie na nocleg. Najczęściej obowiązuje zakaz zatrzymywania się na noc w miejscach do parkowania. W Szwecji można znaleźć tanie miejsce na nocleg na wielu kempingach.

Nie wolno jeździć pojazdami po terenie

Terenowa jazda pojazdami motorowymi jest zakazana. Za jazdę terenową uznaje się jazdę poza siecią dróg. W związku z tym, nie wolno ustawiać samochodu czy przyczepy kempingowej na plaży, łące czy w środku lasu. Dozwolone jest jedynie krótkotrwałe zatrzymanie się przy drodze, w miejscu, gdzie nie zakłócamy spokoju przyrody, ani nie stanowimy zagrożenia dla innych użytkowników dróg.

Zabieraj śmieci

Zakazane jest śmiecenie w terenie. Osoba pozostawiająca po sobie śmieci w przyrodzie może zostać ukarana grzywną lub więzieniem. Śmieci i odpadki można zostawić w pojemnikach na śmieci zlokalizowanych na parkingach przy drodze.

W okresie lata częsty zakaz palenia ognia w lesie

Do palenia małych ognisk wykorzystywać można gałązki i szyszki zbierane z ziemi. Jednakże latem często obowiązuje zakaz palenia ognia w lesie. Wtedy nie wolno palić ognisk, nawet w wyizolowanych miejscach na ognisko. Nigdy nie wolno wyrzucać w lesie niedopałków papierosów! Jest to zakazane, gdyż jest powodem wielu pożarów lasów. Nie wolno nigdy palić ognia bezpośrednio na kamieniach, gdyż łatwo pękają. Złamanie zakazu palenia ognisk lub nieostrożne obchodzenie się z ogniem podlega karze grzywny. Nie wolno pozostawiać śladów po ogniskach. Informację o ewentualnym zakazie palenia ognisk uzyskać można w biurze turystycznym.

Zorganizowane zbieranie jagód

Na organizatorze zbiorowej akcji zbierania owoców leśnych spoczywa ogromna odpowiedzialność i najlepiej, jeśli organizator

taki wcześniej porozmawia z właścicielem gruntów.

Na mocy prawa powszechnego dostępu zbieranie owoców leśnych na dużą skalę i na sprzedaż jest również dozwolone. Ale nie może to powodować nadmiernej uciążliwości dla właściciela gruntów.

Organizatorzy powinni porozmawiać z właścicielami gruntów!

Aby uniknąć problemów, organizator powinien porozmawiać z właścicielem gruntów, z urzędem regionalnym oraz gminnym jeszcze przed rozpoczęciem działalności.

Organizator zbiorowej działalności na cudzym terenie musi spełnić szereg wymogów.

- Zdobycie niezbędnej wiedzy
- Wybór odpowiedniego miejsca
- Podjęcie działań ochronnych i zabezpieczeń
- Poinformowanie uczestników o zasadach prawa powszechnego dostępu

Więcej informacji:

www.naturvardsverket.se/allemansratten

Ogošana Zviedrijā

Laiņi aicināti baudīt Zviedrijas dabu!

Zviedrijā ikvienam ir atļauts iet mežā un lasīt meža ogas: mellenes, brūklenes un lācenes. Tās mēs saucam par publiskas piekļuves tiesībām. Tiesa gan, mums jābūt uzmanīgiem un mēs nedrīkstam traucēt ne cilvēkus, kas dzīvo šajā apvidū vai uzturas brīvā dabā, ne arī dzīvniekus. Tāpat mēs nedrīkstam nodarīt postījumus dabai un citu cilvēku īpašumam. Īsāk sakot, netraucēt un nepostīt!

Kā ogotājam Zviedrijas lauku apvidū Jums ir jāzina daži svarīgi noteikumi:

Iedzīvotājiem ir tiesības būt netraucētiem

Lai netiktu traucēti cilvēki, kas dzīvo šajā apvidū, ir aizliegts iet garām vai atrasties tuvu dārziem un dzīvojamajām ēkām. Nedrīkst šķērsot meža jaunaudzes un uzartus vai apstrādātus laukus.

Meža ogas

Atļauts lasīt tādas meža ogas kā brūklenes, mellenes un lācenes. Taču ir aizliegts ņemt ogas, augļus, dārzeņus un stādus no augļu vai sakņu dārziem. Tāpat ir aizliegts cirst kokus un krūmus, lauzt zarus, plēst tās vai kādā citā veidā bojāt kokus.

Teltis un treileri

Ir atļauts vienu nakti pārnakšņot teltī brīvā dabā attiecīgajā apvidū. Ceļot telti, neaizmirstiet ievērot drošu attālumu no dzīvojamajām

ēkām. Lai varētu uzturēties šajā apvidū ilgāku laiku, nepieciešama zemes īpašnieka atļauja. Aizliegts celt telti ierīkotās pludmalēs, parkos vai citā zaļās zonas apvidū, kas atrodas tuvu blīvi apdzīvotai teritorijai. Lai novietotu treileri, nepieciešama zemes īpašnieka atļauja.

Aizliegts braukt pa ceļu, uz kura uzstādīta aizlieguma zīme. Autostāvvietas un atpūtas vietas pie ceļa ir paredzētas atpūtai, nevis nakšņošanai. Bieži vien ir aizliegts naktī novietot transporta līdzekli stāvēšanai atpūtas vietā, kas atrodas ceļa malā. Zviedrijā ir ļoti daudz kempinga vietu par samērīgām cenām, ja vēlaties pārnakšņot.

Aizliegts braukt pa laukiem un bezceļu apvidu

Aizliegts braukt ar automašīnu pa laukiem un bezceļu apvidu. Par laukiem un bezceļu apvidu tiek dēvēts ikviens zaļās zonas apvidus, izņemot ceļu. Nedrīkst arī novietot automašīnu vai treileri, piemēram, krastmalā, pļavā vai zaļajā zonā. Ir atļauta ārkārtas apstāšanās ceļa malā vietās, ja netiek bojāta zemes virskārta un netiek apdraudēta satiksmes drošība.

Savāciet atkritumus

Aizliegts izmest atkritumus tiem neparedzētās vietās. Personas, kas piesārņo vidi un nesavāc atkritumus aiz sevis, var tikt sodītas, uzliekot soda naudu vai piespriežot cietumsodu. Atkritumi jāizmet atpūtas vietu atkritumu tvertnēs.

Aizliegums kurināt ugunsķuru vasarā Neliela ugunsķura iekuršanai drīkst izmantot uz zemes sakritušos zarus un čiekurus. Taču ik vasaru pastāv aizliegums kurināt ugunsķurus. Tādā gadījumā ir aizliegts kurināt atklātu ugunsķuru pat tam paredzētā vietā. Aizliegts mežā nomest izsmēķus. Tas kļūst par cēloni ļoti daudziem mežu ugunsgrēkiem. Nekuriet ugunsķuru uz klintīm, jo tās var sprāgt. Personai, kuras pārkāpj aizliegumus vai neievēro tos, var tikt sodītas. Neatstājiet aiz sevis ugunsķura paliekas kā ugunsķuram paredzētu vietu. Tūrisma biroji var izdot paziņojumu par šo aizliegumu.

Ogošana kā organizēts pasākums

Šāda pasākuma organizētājs uzņemas ļoti lielu atbildību, tāpēc ir ieteicams iepriekš vienoties ar zemes īpašnieku.

Publiskās piekļuves tiesības atļauj ogot, ievācot ogas lielā daudzumā, arī pārdošanai. Taču tas nedrīkst radīt problēmas zemes īpašniekam.

Organizētājiem jāvienojas ar zemes īpašniekiem!

Lai nerastos problēmas, pirms jebkādu darbību uzsākšanas vēlams organizētājiem vienoties ar zemes īpašniekiem un lēņa vai komūnas pārvaldi.

Personai, kura uzsāk organizētas aktivitātes uz citas personas zemes, ir noteiktas ļoti augstas prasības.

- Jābūt atbilstošām zināšanām
- Jāizvēlas atbilstoša vieta
- Jāveic drošības un aizsardzības pasākumi
- Jāinformē dalībnieki par publiskās piekļuves tiesībām

Vairāk informācijas atradīsiet

www.naturvardsverket.se/allemansratten

Marjakorjajad Rootsis

Tere tulemast Rootsi loodusesse!

Rootsis on lubatud kõigil viibida metsas ja väljal ning korjata metsmarju nagu mustikaid, pohli ja murakaid. Me nimetame seda igäuheõiguseks. See tähendab ka seda, et me peame olema ettevaatlikud ja mitte häirima kohalikke elanikke, teisi looduses liikujaid või loomi. Samuti ei tohi me kahjustada loodust ega kellegi teise omandit. Selle võime kokku võtta lausega "Mitte häirida, mitte rikkuda".

Rootsis marju korjates on väga kasulik, kui tead mõningaid olulisi reegleid:

Elanikel on õigus olla rahus

Et piirkonna elanikke mitte häirida, ei tohi olla taluõuedele või elumajadele liiga lähedal ega neist liiga lähedalt mööduda. Samuti ei tohi minna läbi noorendiku, üle vilja- või muude põldude.

Marjad looduses

Korjata võib metsmarju nagu pohlad, mustikad ja murakad. Loomulikult on keelatud korjata marju, puuvilju, kõögivilju või muud sellist aedadest või kasvandustest. Samuti pole lubatud puude või põõsaste raiumine, okste murdmine, kasetohu võtmine või puude kahjustamine muul viisil.

Telk ja vagunelamu

Looduses võib telkida mõne öö ühe telgiga. Hoida elumajadest eemale. Pikemat aega sa-

mas kohas telkimiseks on vaja maaomaniku luba. Laagris olemine on keelatud korrastatud randades, parkides ja teistel tiheda asustuse lähedal olevatel väljadel. Vagunelamu parkimiseks on vaja maaomaniku luba.

Mootorsõidukite keelusildiga märgistatud teele ei tohi sisse sõita. Teeäärset parkimis- ja puhkeplatsid on mõeldud pausi tegemiseks ja puhkamiseks, mitte ööbimiseks. Ööbimine teeäärsetel puhkeplatsidel on sageli keelatud. Ööbimiseks leidub Rootsis palju mõistliku hinnaga laagriplatse.

Maastikul sõitmine keelatud

Mootorsõidukiga on maastikul sõitmine keelatud. Maastikuna mõistetakse kõiki looduslikke välju väljaspool teid. Ühesõnaga ei tohi oma auto või vagunelamuga peatuda näiteks rannas, aasal või looduslikul väljal. Lubatud on teha ainult ajutine peatus tee vahetus läheduses, kus ei kahjustata maapinda ega ohustata liiklust.

Korista praht

Välitingimustes ei ole reostamine lubatud. Seda, kes loodust reostab või endast prahti maha jätab, võib karistada trahvi või vangistusega. Praht ja prügi on võimalik panna teeäärsete puhkeplatside prügikastidesse.

Tuletegemise keeld suviti tavaline

Väikese laagrilõkke põletusmaterjaliks võib

võtta maasvedele vaid oksid või käbisid. Aga suviti on tuletegemise keeld tavaline. Siis on kõik lahtised tulekolded keelatud, isegi korrastatud lõkkepaikades. Ära kunagi viska suitsukonisid metsa! See on keelatud ja põhjustab palju metsatulekahjusid. Ära tee lõket otse kaljunõlvadel – need pragunevad. Sellele, kes eirab tuletegemiskeeldu või on tulega ettevaatamatu, võidakse määrata trahv. Ära jäta maha tuletegemise jälgi nagu tuleaset või muud sellist. Turismibürood oskavad tuletegemiskeeldu osas nõu anda.

Organiseeritud marjakorjamine

Organiseeritud marjakorjamine korraldajal lasub suur vastutus ja kõige parem on, kui korraldaja peab maaomanikuga eelnevaid läbirääkimisi.

Igäuheõiguse kohaselt on marjade korjamine lubatud, seda isegi suurtes kogustes ja müügi eesmärgil. Aga see ei tohi maaomanikule liigseid probleeme tekitada.

Korraldajad, rääkige maaomanikuga!

Probleemide vältimiseks on väga kasulik, kui korraldaja räägib enne tegevuse algust maaomaniku, maavalitsuse ja kommuuniga.

Teise maa peal organiseeritud tegevuse korraldajale esitatakse suuri nõudmisi.

- Omanda vajalikud oskused
- Vali sobiv koht
- Võta kasutusele kaitse- ja ettevaatusabinõud
- Informeeri osalejaid igäuheõigusest

Rohkem informatsiooni

www.naturvardsverket.se/allemansratten

Uogų rinkimas Švedijoje

Švedijos gamta laukia Jūsų!

Švedijos miškuose ir laukuose visiems leidžiama rinkti laukines uogas – mėlynės, spanguolės ir tekšės. Tai yra bendra visų teisė. Tačiau pagal šią teisę negalima trukdyti vietos gyventojams ir kitiems besilankantiems gamtoje, taip pat ir gyvūnams. Negalima kenkti gamtai ar kitų žmonių nuosavybei. Negalima kenkti, negalima naikinti.

Renkant uogas Švedijoje naudinga žinoti toliau pateikiamas svarbias taisykles.

Gyventojų teisė gyventi netrukdomai

Siekiant netrukdyti vietos gyventojams neleidžiama būti ar vaikščioti prie pat fermų ar namų. Negalima vaikščioti per veisiamus miškus, laukus ar pasėlius.

Gamtoje augančios uogos

Galima skinti laukines uogas, tokias kaip spanguolės, mėlynės ir tekšės. Savaimė suprantama, rinkti soduose ir daržuose auginamus vaisius, uogas ir daržoves draudžiama. Neleidžiama kirsti medžių ar krūmų, laužyti šakų, lupti žievę ar kitaip gadinti medžius.

Palapinės ir prikabinami nameliai

Gamtoje galima apsistoti vienai nakčiai su palapine. Tačiau svarbu išlaikyti atstumą nuo namų. Norint apsistoti ilgiau būtinas žemės savininko leidimas. Neleidžiama apsistoti sutvarkytuose paplūdimiuose, parkuose ar kituose gamtos plotuose prie miesto. Norint apsistoti su

prikabinamam nameliui būtinas žemės savininko leidimas.

Motorine transporto priemone negalima važiuoti keliais, pažymėtais eismo draudžiamaisiais ženklais. Palei viešuosius kelius esančios stovėjimo ir poilsio aikštelės skirtos ilsėtis, o ne nakvoti. Prie kelio esančiose poilsiui skirtose vietose nakvoti paprastai būna draudžiama. Švedijoje gausu stovyklaviečių, kur už nedidelę kainą galima pernaktoti.

Važiuoti laukais draudžiama

Draudžiama važiuoti motorine transporto priemone laukais. Kalbant apie laukus turimi omeny visi plotai už kelio ribų. Taip pat negalima palikti automobilių ar prikabinamų namelių pakrantėse, pievose ar laukuose. Galima tik trumpam sustoti kelio pakraštyje, kur tai nenkenkia dirvai ir kur kelyje paliktas automobilis trukdytų eismui.

Išmeskite šiukšles

Mesti šiukšles bet kur griežtai draudžiama. Metantiems ar paliekantiems šiukšles gamtoje taikomos drausminamosios priemonės – baudos ar net sulaikymas. Atliekas ir šiukšles reikia išmesti į šiukšliadėžes, kurių rasite prie kelio esančiose poilsiui skirtose vietose.

Vasarą paprastai būna draudžiama degti laužus

Norint užkurti laužą galima nuo žemės kelti šakas ir kankorėžius. Tačiau vasarą paprastai

būna draudžiama degti laužus. Tada atvira ugnis draudžiama, net neleidžiama kurti laužų specialiai tam skirtose laužavietėse. Miške draudžiama mesti cigarečių nuorūkas! Tai draudžiama, nes nuorūkos dažnai tampa gaisrų priežastimi. Negalima degti laužų ant uolų – nuo to jos gali suskeldėti. Nesilaikant laužų deginimo draudimo ar neatsargiai elgiantis su ugnimi taikomos nuobaudos. Nepalikite nesutvarkytų gaisraviečių. Išsamesnės informacijos apie laužų deginimą teiraukitės turizmo biuruose.

Organizuotas uogų rinkimas

Uogų rinkimo organizatoriams tenka didelė atsakomybė. Puiku, jei būtent jie susitaria su laukų savininkais.

Uogų rinkimas yra bendra teisė, net jei renkama dideliais kiekiais ir pardavimui. Tačiau toks rinkimas neturi sudaryti nereikalingų nepatogumų žemės savininkui.

Organizatoriai turi susitarti su žemės savininkais!

Kad nekiltų jokių nesklaidumų, idealiausia būtų, jei organizatoriai susitartų su žemės savininkais, vietos valdžia ar bendruomene prieš rinkimo pradžią.

Organizuojantiems veiklą kitiems asmenims priklausančiuose plotuose tenka didelė atsakomybė.

- Būtina surinkti visas reikiamas žinias.
- Reikia pasirinkti laisvą vietą.
- Būtina laikytis saugos ir atsargumo priemonių.
- Rinkėjams reikia pateikti visą informaciją apie bendrąsias teises.

Daugiau informacijos žr.

www.naturvardsverket.se/allemansratten

ผู้เก็บผลเบอร์รี่ในสวีเดน Berry pickers in Sweden

ขอต้อนรับท่านเข้าสู่สวนธรรมชาติแห่งสวีเดน ที่ที่ทุกคนได้รับอนุญาตให้เข้าไปยังผืนป่าและพื้นที่ชนบทเพื่อเก็บผลเบอร์รี่ป่า เช่น บลูเบอร์รี่ (blueberries) ลินกอนเบอร์รี่ (lingonberries) และคลาวเบอร์รี่ (cloudberries) ซึ่งเราเรียกกันว่า “Allemansrätt” หมายถึง “สิทธิของทุกคน” ซึ่งสิทธินี้ยังหมายถึงการระมัดระวังไม่เข้าไปรบกวนผู้ที่พักอาศัย, ผู้ที่ทำกิจกรรมกลางแจ้ง และสัตว์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น ทั้งนี้เราจะไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ธรรมชาติ และทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นเรียกสั้นๆว่า ไม่รบกวน ไม่ทำลาย

ในฐานะผู้เก็บผลเบอร์รี่ สำคัญที่จะต้องเข้าใจ กฎแฉสำคัญต่อไปนี้ :

คนในพื้นที่ มีสิทธิที่จะไม่ถูกรบกวน

เพื่อไม่เป็นการรบกวนผู้ที่พักอาศัยในบริเวณนั้นๆ ท่านจะต้องไม่ตั้งที่พักหรือเดินทางผ่านบริเวณใกล้กับบ้านหรือฟาร์ม และท่านยังไม่ได้ได้รับอนุญาตให้เดินผ่านพื้นที่ป่าที่เต็มไปด้วยต้นกลา/ต้นออน สวน หรือ พื้นที่ทำการเพาะปลูก

ผลเบอร์รี่ในธรรมชาติ

ท่านสามารถเก็บผลเบอร์รี่ป่า เช่น บลูเบอร์รี่ (blueberries) ลินกอนเบอร์รี่ (lingonberries) และ คลาวเบอร์รี่ (cloudberries) ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ แต่ไม่อนุญาตให้เก็บผลเบอร์รี่ ผลไม้ ผัก หรือพืชอื่นๆที่ปลูกในพื้นที่เพาะปลูกหรือฟาร์ม ทั้งยังไม่อนุญาตให้ตัด, หัก, ผ่า, ถาง

ต้นไม้ พุ่มไม้หรือกิ่งไม้ หรือกระทำการใดๆ อันถือเป็นการสร้างความเสียหายให้กับต้นไม้

เดินเท้า และ รถตุ๊ก

ท่านสามารถตั้งเต็นท์สองถึงสามเต็นท์ เพื่อพักแรมได้คืนสองคืน โปรดจำไว้ว่า เต็นท์ของท่านจะต้องตั้งให้ห่างจากบ้านพักอาศัยของคนในพื้นที่พอสมควร หากคุณต้องการพักแรมในระยะเวลานานกว่านั้น ท่านจะต้องขออนุญาตจากเจ้าของที่เสียก่อน ท่านไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งแคมป์ในส่วนพื้นที่, ส่วนหย่อมที่เป็นสิ่งปลูกสร้างหรือพื้นที่ใกล้เคียง และท่านต้องขอ และต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่หากต้องการจอดรถตุ๊กหรือรถคาราวานในพื้นที่นั้นๆ

ไม่อนุญาตให้ขับรถออกนอกเลนรถวิ่ง, ถนนหรือพื้นที่ที่จัดให้เป็นทางจราจร. พื้นที่จอดรถและจุดพักรถ ใกล้ถนนสาธารณะ จัดไว้เพื่อเป็นจุดพักรถและออกกำลัง ยืดเส้นยืดสาย แต่ไม่ให้พักค้างคืน ซึ่งในสวีเดนมีจุดพักแรมมากมายที่ราคาไม่แพงนัก

ไม่อนุญาตให้ขับรถออกนอกถนน

ไม่อนุญาตให้ขับรถยนต์ออกนอกถนนโดยเด็ดขาด ซึ่งหมายถึงเส้นทางธรรมชาติที่ไม่ใช่ที่ถนนตัดผ่าน ทั้งนี้ ไม่อนุญาตให้จอดรถยนต์หรือรถตุ๊ก บริเวณชายหาด เส้นทางธรรมชาติ. ท่านจะได้รับอนุญาตให้จอดรถบนพื้นที่ไหล่ทางหรือข้างถนนได้ชั่วคราว ตราบใดที่ไม่เป็นอันตราย หรือกีดขวางการจราจร

การจัดการขยะมูลฝอย

ไม่อนุญาตให้ทิ้งขยะมูลฝอยในพื้นที่ หากใครที่ทิ้งขยะมูลฝอยทิ้งไว้ในที่สาธารณะ หรือบนเส้นทางธรรมชาติ จะถูกจับปรับ หรือ จำคุก. การทิ้งขยะจะต้องถูกทิ้งในถังขยะที่จัดให้บริเวณข้างทางเท่านั้น

ห้ามการก่อประกายไฟในช่วงหน้าร้อน

ท่านสามารถใช้กิ่งไม้ และพื้นที่หญ้าได้ตามพื้นในการก่อกองไฟ แต่ในช่วงหน้าร้อน โดยปกติแล้วจะมีการกำหนดกฎข้อห้ามในการก่อไฟ ถึงแม้จะเป็นการก่อไฟในปล่องไฟ หรือ บริเวณที่ออกแบบไว้สำหรับตั้งแคมป์. ห้ามก่อกองไฟบนกองหิน เพราะประกายไฟอาจจะปะทุไปที่อื่นได้ ผู้ใดที่ฝ่าฝืนกฎข้อห้ามจะต้องเสียค่าปรับ ห้ามละทิ้งสิ่งใดไว้หากท่านได้ทำการก่อกองไฟ เช่น ที่ดูเหมือนกองไฟ ทั้งนี้ หากคุณสามารถทำการก่อกองไฟ ทางเจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบ หรือข้อห้ามในการก่อไฟกับท่านได้

การจัดระเบียบการเก็บผลเบอร์รี่

ผู้จัดงานการเก็บผลเบอร์รี่มีความรับผิดชอบอย่างสูงในการติดต่อกับเจ้าของที่ดินล่วงหน้า การเก็บผลเบอร์รี่นั้น ถือเป็นการอนุญาตตาม “สิทธิของทุกคน” ทั้งในภาพรวมและธุรกิจ แต่กระนั้นจะต้องไม่กระทบ หรือสร้างปัญหาต่อเจ้าของพื้นที่บริเวณนั้น

ผู้จัดงาน จะต้องเจรจากับเจ้าของพื้นที่ก่อน

เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาทั้งหมด นับเป็นการดีที่ผู้จัดงานจะทำการแจ้งเจ้าของพื้นที่, เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในบริเวณนั้นให้ทราบล่วงหน้าก่อนมีการเริ่มการจัดงานเก็บผลเบอร์รี่

ต่อไปนี้เป็นสิ่งที่มีผู้ทำการจัดงานและจัดกิจกรรมในพื้นที่ของบุคคลอื่นต้องทราบ

- หาข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ
- เลือกหาพื้นที่ที่เหมาะสม
- ใส่ใจในมาตรการป้องกัน และความปลอดภัยต่างๆ
- เผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับ “สิทธิของทุกคน”

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อ :
www.naturvardsverket.se/allemansratten

Bärplockare i Sverige

Picking berries in Sweden

Сбор ягод в Швеции

Zbieranie owoców leśnych w Szwecji

Ogošana Zviedrijā

Marjakorjajad Rootsis

Uogų rinkimas Švedijoje

ผู้เก็บผลเบอร์รี่ในสวีเดน